

noutăți

în cercetarea minorităților naționale din România

INSTITUTUL PENTRU
STUDIAREA PROBLEMELOR
MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

400697 Cluj Napoca
Str. Gavril Muzicescu, nr. 5
Tel: 0364 103 154; 0364 116 261
Fax: 0364 103177
E-mail: office@ispmn.gov.ro
www.ispmn.gov.ro

▪ cărți

Florian, Alexandru (ed.): *Holocaust Public Memory in Postcommunist Romania*. [Memoria publică a Holocaustului în România postcomunistă]. Indiana University Press, 2018. 352 p.

Abstract. Cum este Holocaustul amintit în România de la căderea comunismului încoace? Alexandru Florian și o echipă internațională de contribuitoari (Ana Bărbulescu, George Voicu, Alexandru Climescu, Michael Shafir, Simon Geissbühler, Marius Cazan și Adina Babeș) relevă cum și de ce România, un loc unde o mare parte a populației evreiești și rome a perit, încă evită să își asume evenimentele trecutului apropiat. Studiile se axează pe rolul guvernului și al actorilor publici care aleg să promoveze, construiască, apere sau să conteste memoria Holocaustului, precum și pe instrumentele - mass-media, monumente, comemorări - prin care memoria colectivă este creată. Variile perspective de cercetare creionează memoriile existente, cum sunt ele menținute, cum pot fi distorsionate, precum și modurile în care amintirea publică a Holocaustului poate fi încurajată în societatea românească de astăzi.

Mai multe detalii vedeți pe pagina web a [editurii](#).

Lazăr, Natalia - Lya Benjamin (eds.): *American Jewish Joint Distribution Committee în România (1916-2016)*. Editura Hasefer, București, 2017. 539 p.

Abstract. Urmările Primului Război Mondial și criza refugiaților din anii 1920, provocată de războiul civil din URSS, au fost gestionate de evrei, în mare măsură, cu forțe proprii. În acest context a fost esențială implicarea în România a American Jewish Joint Distribution Committee. Acest volum stă dovadă a activității AJJDC în folosul evreilor pe parcursul unui secol prin prezentarea unei serii de documente arhivistice. Implicarea organizației pentru ajutorarea emigranților, refugiaților, victimelor Holocaustului, a celor bolnavi și săraci a salvat, literalmente, viețile a mii de oameni. În aceeași măsură, intervenția organizației a însemnat un ajutor pentru reconstruire și dezvoltare, contribuind la consolidarea instituțiilor evreiești și la progresul general.

Mai multe informații găsiți pe pagina web a [Editurii Hasefer](#).

Pál, János: *Ellenállás, alkalmazkodás, kiszolgálás. Az Unitárius Egyház szerepkörei (1945-1965)*. [Rezistență, adaptare, supunere. Rolurile Bisericii Unitariene (1945-1965)]. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2017. 447 p.

Abstract. Cercetările anterioare dovedesc că bisericile nu au supraviețuit regimului totalitar ca entități materiale și morale independente și în măsură variabilă toate confesiunile au fost subjugate structurilor de stat. Lucrarea de față răspunde la următoarele întrebări: cum a influențat puterea comunistă rolurile jucate de Biserica Unitariană, și care au fost domeniile pe care statul a vrut să le acapareze de la aceasta? În ce măsură și prin ce metode a reușit partidul-stat să integreze biserica în noile structuri? Cum au reacționat liderii bisericii la aspirațiile statului? Cât de valide sunt abordările care pe de o parte prezintă Biserica ca o victimă a sistemului politic, și pe de altă parte susțin că Biserica a fost implicată în activități de rezistență activă sau pasivă, scopul ei fiind ocrotirea valorilor creștine și naționale? Pe baza documentelor care se regăsesc în Arhivele Bisericii Unitariene Maghiare din Cluj, arhivele parohiilor unitariene din Cristuru Secuiesc, Mărtiniș, Goagiu, Merești, Petreni, Rareș, Sânpaul, Arhivele Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, Arhivele Naționale ale României, Arhivele Naționale Direcția Județeană Mureș și

Arhivele Eparhiei Reformate din Ardeal, lucrarea concludă că până la sfârșitul anilor 1950 Biserica Unitariană a ajuns sub control politic total, respectiv că activitățile care serveau scopului prezervării identității religioase și etnice practic au dispărut.

Mai multe informații găsiți pe pagina web a [editurii](#).

Preda, Sînziana: *Doamne, unde te gălesc, acolo mă pocăiesc! Istorii orale ale romilor neoprotestanți din România*. Editura de Vest, Timișoara, 2017. 260 p.

Abstract. Lucrarea este o foaie de observație asupra culturii religioase a romilor convertiți la culte neoprotestante, în România ultimelor decenii, în condițiile pluralismului confesional din postsocialism. Cartea - ce include un studiu introductiv și interviuri realizate în proiectul *The Untold Story. An Oral History of the Roma People in Romania* (UBB, University of Iceland, 14SEE/30.06.2014) - constituie prima analiză în spațiul autohton dedicată exclusiv opțiunilor de credință ale membrilor diferitelor grupuri rome, în contact cu curentele evanghelice. Relația cu noul protestantism a fost urmărită sub multiple aspecte: raporturile cu bisericile "tradiționale" (frecventarea bisericii, cunoașterea doctrinei, practicile religioase), impactul contactului cu neoprotestantismul, motivele și obstacolele convertirii, autodefinirea credinței în Dumnezeu ante și posterior botezului de tip baptist, penticostal sau adventist, conotațiile termenilor „pocăit”, „pocăință”, viața religioasă a convertitului, efectele trecerii la neoprotestantism asupra culturii etnice (legătura dintre noua identitate religioasă și cea etnică). Cercetarea uzează în primul rând de mărturii orale; se adaugă note de teren, surse editate (lucrări generale și speciale despre rome), statistici, articole de presă, surse online.

Singer, Zoltán: *Istoria comunităților evreiești din Dej, Beclean, Târgu Lăpuș, Reteag, Ileanda și împrejurimile acestora*. Traducător: Julianna Köpeczi. Editura Hasefer, București, 2017. 722 p.

Abstract. Volumul de față reprezintă traducerea din limba maghiară în limba română a cărții tipărite la Tel Aviv în 1970. Ea are ca scop descrierea monografică a comunităților evreiești din localitățile Dej, Beclean, Târgu Lăpuș, Reteag, Ileanda și împrejurimile acestora, precum și documentarea deportărilor în aceste societăți locale.

▪ proiecte, rapoarte de cercetare

Conținuturi noi pe portalul academic [Erdélyi Magyar Adatbank](#)

Descriere. Portalul academic Erdélyi Magyar Adatbank (Banca de date maghiară din Transilvania) a fost îmbogățit la începutul anului cu două baze de date noi. Primul are titlul *Erdélyi Magyar Hírügynökség Jelentései 1983-1989* [Rapoartele Agenției de Știri Transilvănene 1983-1989], iar al doilea este intitulat *Erdélyi Magyar Hírügynökség repertórium 1983-1989* [Repertoriul Agenției de Știri Transilvănene 1983-1989]. „Agenția de presă” a fost un proiect al lui Ara-Kovács Attila, co-editorul samizdatului *Ellenpontok* [Contrapuncte], activitate pe care a început-o după emigrarea lui la Budapesta în anul 1983. AȘT publica, în primul rând, știri și materiale obținute din surse neoficiale despre societatea maghiară din Transilvania, devenind o sursă de informare importantă pentru organizațiile occidentale care se ocupau cu drepturile omului. Repertoriul AȘT a fost elaborat de către Timár Norbert. În baza de date accesibilă online, pe lângă căutarea generală și filtrarea după an, este posibilă și căutarea după nume de instituții, nume proprii și localitate.

Pentru vizualizarea bazelor de date accesați pagina web a [Erdélyi Magyar Adatbank](http://Erdelyi.Magyar.Adatbank).

▪ anunțuri

Universitate de vară: *Nationalism, Religion and Violence* [Naționalism, religie, violență]. 18-29 iunie, 2018, Praga, Republica Cehă.

Organizatori: Universitatea Carolină din Praga, Universitatea Aristotel din Thessaloniki, Centrul de Cercetări Francez în Științe Umane și Sociale (CEFRES), Studii Slavone și Est-Europene (University College London), Universitatea Birmingham și Universitatea Humboldt din Berlin.

Evenimentul dedicat studenților reprezintă a șasea ediție a universității de vară.

Termenul-limită pentru aplicație: 28 februarie 2018.

Detalii vedeți pe pagina web a [Universității de vară](http://Universității.de.vară).

CfP: Conferința *Critical Approaches to Romani Studies* [Abordări critice în studii rome], 24-25 mai 2018, Budapesta, Ungaria.

Evenimentul reprezintă conferința anuală a Programului de Studii Rome din cadrul Universității Central-Europene din Budapesta.

Termenul-limită pentru predarea abstractelor: 25 februarie 2018.

Detalii despre conferință găsiți pe pagina web a Universității.

Întâlnirea anuală a Gypsy Lore Society și conferința internațională în studii rome. București, 4-7 septembrie 2018.

Întâlnirea este organizată în parteneriat cu Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” al Academiei Române și Facultatea de Istorie a Universității București.

Termenul-limită pentru predarea abstractelor pentru prezentare individuală: 31 martie 2018.

Pentru mai multe detalii vizitați pagina web a [Gypsy Lore Society](http://Gypsy.Lore.Society).

▪ despre buletinul informativ Noutăți

Lucrările științifice și evenimentele incluse în acest buletin informativ nu constituie o listă completă. Cei interesați să coopereze la realizarea lui sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro. Cei care nu doresc să primească acest buletin informativ sunt invitați să ne contacteze în acest sens. Informații detaliate în legătură cu proiectul Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România și numerele anterioare ale buletinului informativ se găsesc pe pagina web a Institutului pentru Studiul Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN), aici. Pentru informații legate de proiectele derulate în cadrul ISPMN și publicațiile apărute la Editura ISPMN vizitați [pagina web a Institutului](http://pagina.web.a.Institutului).